Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2022. december 23., péntek
LXXIV. évfolyam
292. (21267.) sz.
Ára: 4 lej
(előfizetőknek 1,57 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Áldott karácsonyt!

Fotó: Nagy Tibor

Horváth Tünde (Instagram: tundehrvth) illusztrációja

A csendben születő…

Nagy Székely Ildikó

Nemsokára megáll az idő, és vele együtt mi is megpihenünk. Véget ér a hétköznapok visszaszámlálása, félbeszakad a kiadások és bevételek, örömök és keserűségek szorongó számbavétele – a miből jutott több, kevesebb örök dilemmája –, sőt még a lépésszámunkra sem figyelünk egy darabig. Pár napra vagy legalább egy estére – szentestére – igazán megláthatjuk a lényeget. Az Ünnepeltet, az életünket megvilágító Fényt és mindazt, ami hozzá tartozik. Önmagunkat tulajdonképpen. Olyan sok minden eltakarta az utóbbi időben ezt a látványt. Írhatnék most otthon is kabátban maradó nyugdíjasokról, akiknek a karácsonyára ijesztő árnyként vetődnek az emelkedő energiaárak és az egyre növekvő nincstelenség, vagy olyanokról – egész családokról –, amelyeknek (nem is olyan messze tőlünk) pontosan tíz hónapja nincs otthonuk. Írhatnék, de nem akarok. Nem akarok mantrázni a háború őrületének torzszülötteiről, a megcsonkított sorsokról, az értelmetlen áldozatok sokaságáról. Inkább arra gondolok, mekkora béke, milyen színtiszta öröm járhatta át 2022 esztendővel ezelőtt azt a barmok lakta parányi teret, ahova Mária és József bebocsátást nyert. Földi világunk egyik legnagyobb csodája ment ott végbe – az, amelyet csak a húsvéti kegyelem múlhatott felül –, és ehhez a csodához nem kellettek ünnepi díszletek, díszes emberi szavak vagy magasztos tettek. Csak csend kellett és bizakodás, semmi több. Azt hiszem, tanulhatnánk ebből a jelenetből, magunkévá tehetnénk a valóságát, a jelenvalóságát.

Születésnapra készülünk kívül-belül kifényesített otthonainkban, angyalszárnyakat növesztve, izgatott szárnyalásunkban talán kicsit túl is pörögve az ünnepteremtést. Pedig az Ünnepelt nem erre vár. Az a kisgyermek jut eszembe ilyenkor, akit zavart az álmaiba különleges ébresztőként „berobbantott” dalocska, és az „Ez a nap más, mint a többi…” helyett csak azt kívánta, hogy véget érjen a felhajtás, hadd vehesse szemügyre nyugodtan az ágya körül sorakozó ajándékokat. Úgy érzem, a karácsony születésnaposa is erre vár. Egyenként, harsány üdvrivalgók vagy méltatlankodó sopánkodók kánona nélkül szeretné szemügyre venni az ajándékait: minket, valamennyiünket. A szándékaink tisztaságát, a gondolataink jóságát, a saját, belső jászolunk elé térdelő hitet és reményt. Olyan jó lenne, ha nem csalódna. Akkor mi is átvehetnénk az Ő saját kezűleg készített ajándékait, amelyek közül mindenik személyre szóló. Akkor talán – ha csak egy rövid időre is – megtapasztalnánk a külső körülményektől teljesen szabad, mélyről fakadó boldogságot, ami a betlehemi sötét istállóba 2022 esztendőn át – és továbbra is – kiolthatatlan fényt hozott.

DECEMBER

23., péntek

A Nap kel
8 óra 4 perckor,
lenyugszik
16 óra 39 perckor.
Az év 357. napja,
hátravan 8 nap.

Isten éltesse!

Ma **VIKTÓRIA**, holnap **ÁDÁM** és **ÉVA** napja.
ÁDÁM: héber eredetű bibliai férfinév, az eredeti jelentése: ember.
ÉVA: bibliai női név, jelentése: életet adó, a bibliai magyarázat szerint minden élők anyja.

IDŐJÁRÁS

Felhős égbolt, ködképződés
Hőmérséklet:
max. 5 ºC
min. 0 ºC

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. december 22.

1 EUR	4,8981
1 USD	4,6056
100 HUF	1,2165
1 g ARANY	268,7520

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Évértékelő a Marosvásárhelyi TVR-ben

Karácsony másodnapján, hétfőn 17.10-től (ismétlésben kedden reggel 8.10-től) a Marosvásárhelyi TVR Sípszó után című sportműsorában Szucher Ervin és meghívottjai a Maros megyei sport 2022-es évértékelőjére vállalkoznak. Stúdióvendég a Népújság két sportújságírója: Farczádi Attila és Bálint Zsombor.

A város segít – élelmiszergyűjtés

A város segít mottóval indított nehéz anyagi helyzetben lévők számára adománygyűjtést a Marosvásárhelyi Rádió és a Divers Egyesület. A kezdeményezők több mint kétszáz hátrányos helyzetű gyermeket és idős személyt szeretnének megóvni a téli hónapok alatt fenyegető élelmiszerhiánytól, ugyanakkor ízletes karácsonyi ebédet is biztosítanának nekik. A cégeket és magánszemélyeket arra kérik, hogy amennyiben tehetik, csatlakozzanak a jótékonysági akcióhoz, tartós élelmiszerrel, édességgel és gyümölccsel, a meleg ételre fordítandó pénzadományokkal, illetve tisztálkodási cikkekkel lehet támogatni a rászorulókat. Az adományok az Avram Iancu u. 29. szám alatt adhatók le naponta 10–13 és 18–19 óra között, január 15-ig. Bővebb tájékoztatás a 0265-311-727-es telefonszámon. Pénzadományt a RO48PIRB2800710681001000 bankszámlára lehet utalni vagy online a https://divers.org.ro/asociatia-divers/donatii internetes oldalra.

Díjazták az idősek marosvásárhelyi otthonát

Minőségi szolgáltatásaiért harmadik hellyel díjazták a polgármesteri hivatal szociális igazgatóságához tartozó idősek otthonát egy, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által meghirdetett pályázat keretében Bukarestben. A díjat az időseknek nyújtott minőségi szolgáltatásért érdemelte ki a dr. Anca Florea igazgató által vezetett otthon és személyzete.

Finanszírozási szerződések Mezőpanit községnek

Mezőpanit község számos pályázatot nyújtott be a felzárkóztatási alap keretében. Bodó Előd Barna polgármester Bukarestben aláírta az első ilyen nyertes pályázat szerződését, ami a község területrendezési tervének elkészítését teszi lehetővé uniós forrásokból. A közeljövőben a fiataloknak szánt, illetve oktatási és egészségügyi személyzet számára tervezett szolgálati lakások építésére kötnek szerződést.

Ünnepi program

December 24. – január 4. között zárva lesz a marosvásárhelyi Mircea Birău uszoda. A várbeli korcsolyapálya az ünnepek alatt mindennap 9.30–21 óra között tart nyitva.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Iskolai vásárok karácsony előtt

Felszabadult gyermekzsivaj töltötte be szerda délelőtt a csíkfalvi általános iskola sporttermét. Egyrészt a küszöbön álló év végi vakáció miatt felszabadultabbak a diákok, másrészt a nap nagy eseménye miatt türelmetlenkedtek: adventi koncertre és vásárra került sor, ahol előadói tehetségüket és a kézművesség terén szerzett képességeiket bizonyíthatták. A 2015 óta szervezett hagyományos iskolai rendezvény megnyitóján Balogh Tünde igazgató arra biztatta a gyerekeket: mindenki készüljön a karácsonyra, de tiszta szívvel kívánjon nagy dolgokat, mert örömeik és félelmeik egyaránt valóra válhatnak.

A rendezvényen az elemi osztályosok, a felső tagozatos diákok és a napközis óvodások egyaránt bemutatkoztak, majd a nagyobbak zenés irodalmi ünnepköszöntő műsort adtak elő, ez alkalommal az iskolában és a községben folyó népi hangszeroktatás eredményeit is láthatták-hallhatták az érdeklődők. Mindenki megbizonyosodhatott arról, hogy nemcsak a modern, angol nyelvű karácsonyi énekeket ismerik a diákok, hanem a régi kántáló népi énekeinket, sőt még román kolindát is előadtak. Ezt követően a vendégeknek adták át a helyet, ugyanis a nyárádszeredai Bocskai István középiskola diákcsoportja is hasonló műsorral mutatkozott be. A községbeli felnőttek a sor végére maradtak, de talán csak azért, hogy ízelítőt adjanak a közelgő hétvégi műsorukból, amellyel többévnyi szünet után vasárnap este ismét meg szeretnék örvendeztetni a lakosságot.

Egy őszi fényképkiállítás rövid értékelője után szabaddá vált a teremben berendezett adventi és karácsonyi vásár, ahol a község öt településén működő óvodai csoportok és iskolai osztályok tették szemlére, illetve kínálták eladásra a sok szemet gyönyörködtető és ötletes terméket: se szeri, se száma nem volt az ünnepi asztaldíszeknek, ajtókopogtatóknak, de adventi koszorúkat éppúgy találni lehetett, mint angyalkákat, gyertyákat, karácsonyi üdvözlőlapokat és gyermekkönyveket. Leghamarabb a búzaháziak asztala ürült meg, bár mindenhol volt érdeklődés és vásárlás. Nagy keletje volt a csíkfalvi ovisok szülei által kínált számtalan finomságnak, nemcsak süteményeket és különleges édességeket, hanem kakaós tejet és forró csokit is lehetett vásárolni, s a nagy érdeklődés miatt egy ideig közel sem lehetett férkőzni az asztalaikhoz. Hasonlóan sokan álltak a 8. osztály asztalánál, ahol a kézműves tárgyakon kívül főleg a pörgettyűre voltak kíváncsiak a gyerekek, mert ott forgatás után mosolyt vagy ölelést is lehetett „nyerni" diáktársaiktól. A szervezők kaláccsal, teával is megkínáltak mindenkit, de kapható volt a Suliújság tizedik lapszáma is, amely a szeptember óta lezajlott iskolai tevékenységekről, versenyekről, rendezvényekről és eredményekről számol be a községbelieknek.

A karácsonyt és téli vakációt megelőző hasonló adventi és karácsonyi iskolai rendezvények máshol sem ismeretlenek: Erdőszentgyörgyön kedden kerülniük kellett az autósoknak, ha a Szent György technológiai líceum környékén akadt dolguk, ugyanis az iskolások hagyományos vására miatt az önkormányzat engedélyével a szervezők lezárták néhány órára az utcát, hogy ott tehessék asztalra termékeiket, míg Kibéden csütörtökön és pénteken tartanak karácsonyi vásárt a református templom melletti téren, ahol a kézműves termékek mellett a gyerekek mézeskalácsot és teát, a felnőttek forralt bort és mézes pálinkát is vásárolhatnak. Csütörtökön az óvodások, pénteken az iskola diákjai lépnek színpadra műsoraikkal a kultúrotthonban, ezzel is színesítve a vásári programot. *(GRL)*

A nyárádszeredai középiskolásokat is vendégül látták, és saját műsort is bemutattak a csíkfalvi diákok Fotó: Gligor Róbert László

RENDEZVÉNYEK

Jégdiszkó

December 23-án 20 órától a Maros műjégpályán (a Sörpatika mellett) diszkófényben jó zenére lehet korcsolyázni, amit Dj Kicsi Döme szolgáltat. A korcsolyaparti másfél órát tart, a belépő felnőtteknek 15 lej, gyermekeknek 10 lej. A helyszínen 15 lejért korcsolyát is lehet bérelni.

Pásztorjáték és ünnepi szentmisék

December 24-én, szentestén 8 órától pásztorjáték lesz a marosvásárhelyi Szent Kozma és Damján római katolikus templomban, ezt követi a szentesti szertartás. Ünnep első napján délelőtt 9 és 10.30 órától lesznek az ünnepi szentmisék. A belvárosi Keresztelő Szent János plébánián szentestén 22 órakor kezdődik karácsony vigíliája. Vasárnap 7.30, 10, 11.30 és 18 órakor tartják a szentmiséket.

Karácsonyi ökumenikus istentisztelet és békelángosztás

A Romániai Magyar Cserkészszövetség december 23-án, pénteken Karácsonyi istentisztelet és békelángosztás címmel tartja Maros körzeti rendezvényét a marosvásárhelyi Vártemplomban. Az ökumenikus (négy felekezeti) istentisztelet 18 órakor kezdődik, az eseményen fellépnek Maros megye cserkészcsapatai.

Kedves olvasóink!

Hirdetési irodánk nyitvatartása karácsonykor a következőképpen módosul:
– december 23., péntek, december 24., szombat és december 25., vasárnap: **ZÁRVA**
– december 26., hétfő: 10-13 óra között.
A következő lapszám *december 27-én, kedden* jelenik meg.
Időközben a sürgős apróhirdetéseket (gyászjelentés, részvétnyilvánítás, megemlékezés) megjelentethetjük a Népújság online változatában.
Telefon: 0728-082-259.

Népújság

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Leváltották Fülöp Lóránd az Országos Környezetvédelmi Ügynökség éléről

December 19-én Nicolae Ciucă miniszterelnök Laurenţiu-Alexandru Păştinarut, a Szociáldemokrata Párt (PSD) jelöltjét nevezte ki az Országos Környezetvédelmi Ügynökség élére az RMDSZ-t képviselő marosvásárhelyi Fülöp Lóránd helyére. Fülöp Lóránd korábban a Tánczos Barna által vezetett Környezetvédelmi, Vízügyi és Erdészeti Minisztérium keretében működő Környezetvédelmi Alap Igazgatóságának (AFM) elnöke volt, ahol a helyébe a szintén PSD-s Laurenţiu-Adrian Neculaescu került.

Fülöp Lóránd tíz hónapig volt az Országos Környezetvédelmi Ügynökség élén. Országjáró körútja során felvette a kapcsolatot valamennyi megyei ügynökség vezetőjével, és feltérképezte azokat a gondokat, amelyekkel a mindennapokban találkoznak a kirendeltségvezetők, hogy közösen próbáljanak megoldást találni, illetve közvetíteni a tárcavezető vagy a törvényhozók felé. A terepszemlén készített leltár alapján tervezte a jövő évi tevékenységét Fülöp Lóránd, terveit azonban a politikai döntés felülírta. *(v.gy.)*

Fotó: Fülöp Lóránd Facebook-oldala

EU-s intézkedések a biztonságos és zöldenergia érdekében

A fűtéstől a közlekedésig az energia nélkülözhetetlen, ugyanakkor ez egyben a kibocsátás egyik fő forrása is.

Az energia az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának legnagyobb forrása az Európai Unióban, több mint háromnegyedét teszi ki. Ahhoz, hogy az EU 2050-ig elérje a klímasemlegesség ambiciózus célját, drasztikusan csökkenteni kell a kibocsátást az energiaszektorban.

A közelmúltban a gáz és az áram ára rekordot döntött. Az EU nagymértékben függ az energiaimporttól, különösen ami a földgázt (90%) és az olajat (97%) illeti, így kiszolgáltatott az olyan eseményeknek, amelyek növelhetik az árakat. Az energiahálózatok hatékonyabb együttműködése és összekapcsolása a megújuló energiaforrások fejlesztésével segítheti a tagállamokat az energiaellátás biztonságossá tételében.

Jobb kapcsolatok a tagállamok között

A tagállamok energia-infrastruktúrájának összekapcsolása hozzájárulhat a változatos energiaellátás biztosításához és az esetleges fennakadások enyhítéséhez.

Az EU jelenleg is a határokon átnyúló energiainfrastruktúra-projektek finanszírozására vonatkozó szabályok felülvizsgálatán dolgozik, hogy megfeleljen az éghajlat-politikai céloknak. 2022 áprilisában a Parlament támogatta a Tanáccsal kötött megállapodást, amely a földgázprojektek uniós támogatásának fokozatos megszüntetését célozza, és helyette a hidrogén-infrastruktúrára, valamint a szén-dioxid-leválasztásra és -tárolásra irányítja át a pénzt.

A hidrogén energiaforrásként nem bocsát ki üvegházhatású gázokat

Amikor a hidrogént energiaforrásként használják, nem bocsát ki üvegházhatású gázokat, ami azt jelenti, hogy segíthet a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésében olyan ágazatok esetében, ahol nehéz ezt elérni. A becslések szerint 2050-re a hidrogén az EU energiaigényének 20-50%-át fedezné a közlekedés esetében, míg 5-20%-át az iparban. A fenntarthatóság érdekében azonban fontos megjegyezni, hogy a hidrogént megújuló villamos energiával kell előállítani. A képviselők hangsúlyozták a megújuló és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén közötti egyértelmű különbségtételt, valamint a fosszilis alapú hidrogén fokozatos megszüntetését.

Az EB uniós stratégiát javasol

Jelenleg a szél az egyetlen, kereskedelmi méretekben használt tengeri megújuló energiaforrás, de az EU más forrásokat is keres, mint például az árapály- és hullámenergia, a lebegő napenergia és az algák bioüzemanyagként való használata.

A Bizottság uniós stratégiát javasolt a tengeri, megújuló forrásokból előállított villamosenergia-termelés drámai növelésére. A Parlament még ebben a ciklusban kifejti álláspontját.

Ambiciózus célok

A megújuló energia részarányának növelése és az energiahatékonyság javítása egyaránt szükséges az energiaszektor szén-dioxid-mentesítéséhez. A zöldmegállapodás céljainak megvalósítását célzó jogszabályok értelmében a Bizottság a megújuló energiára (jelenleg 32% 2030-ra) és az energiahatékonyságra (32,5% 2030-ra) vonatkozó célok felülvizsgálatát javasolta.

Forrás: az EP honlapja (Friss hírek)

Az AUR megerősödését jelzi egy friss közvélemény-kutatás

A nacionalista szólamokkal két éve törvényhozási képviselethez jutó, a többi parlamenti párt által szélsőségesnek tartott Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) az egyedüli politikai erő, amely decemberben az előző hónaphoz képest növelte támogatottságát egy friss felmérés szerint – közölte csütörtökön a G4Media hírportál.

Az Inscop közvélemény-kutató intézet adatai szerint továbbra is a kormánykoalícióban részt vevő Szociáldemokrata Pártra (PSD) adnák legtöbben szavazatukat, ha most rendeznének parlamenti választásokat, de támogatottsága egy hónap alatt csaknem 3,5 százalékponttal 31,5 százalékra csökkent. Több mint fél százalékpontot veszített népszerűségéből a nagykoalíció másik pártja, a Klaus Iohannis államfőt támogató Nemzeti Liberális Párt (PNL) is, amelyet 20,2 százalékon mértek.

Az ellenzéki, nacionalista AUR-ra most a megkérdezettek 18,1 százaléka szavazna, ami két százalékpontos erősödést jelent november óta. Az internetnemzedék rendszerkritikus pártjaként alakult, szintén ellenzéki centrista Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) néhány tizedet rontva jelenleg 10,9 százalékos szavazataránytra számíthat. A nagykoalícióban szintén részt vevő RMDSZ támogatottságára a felmérést ismertető cikk nem tér ki.

A 2020-as decemberi parlamenti választásokon elért eredményekhez képest a választási ciklus félidejénél készült felmérés a PSD esetében 2,5 százalékpontos javulást, a PNL és az USR esetében 5-5 százalékpontos visszaesést mutat, míg az AUR 9 százalékpontos növekedése a választási eredménye megduplázását jelenti.

Remus Stefureac, az Inscop igazgatója rámutatott: a választások óta eltelt két évben a közvélemény-kutatások valamenynyi román parlamenti párt esetében hullámzó támogatottságot mutattak, amit az egymást érő, gyakran egymásra tevődő válságoknak tulajdonít.

Az AUR egy évvel ezelőtt a teljes téli időszakban, majd idén szeptemberben is megelőzte a PNL-t, és Románia második legnépszerűbb pártjává lépett elő.

A szakértő szerint 2023 és 2024 politikai tendenciái egyelőre megjósolhatatlanok, de Stefureac úgy vélte: a választók inkább a felelősségteljes, komoly munkát fogják értékelni a demagógiával és populizmussal szemben. *(MTI)*

Ország – világ

Hétfőtől három sípálya fog üzemelni a Madarasi Hargitán

December 26-ától, hétfőtől három sípálya várja a téli sportok kedvelőit a Madarasi Hargitán; a műhóréteg vastagsága 30 cm – közölték a síközpont illetékesei. Jelenleg két pályát lehet használni – az egyik kezdőknek, a másik haladóknak –, hétfőtől azonban három pálya lesz nyitva, naponta 10 és 16, illetve 18 és 21 óra között. „A héten még ma és holnap várunk titeket a sípályára, aztán karácsonykor zárva leszünk. Jövő héttől kezdődően azonban már vakációs üzemmódban, minden nap sízhetünk!" – olvasható a síközpont Facebook-oldalán közzétett bejegyzésben. Bár a kedvezőtlen időjárás miatt vékonyabb a hóréteg, mint más években, a pályák üzemeltetői sok sízőre számítanak a következő napokban. *(Agerpres)*

A gazdasági növekedés lassulására számítanak

A jövő évben 1,3 százalékosra lassul a román gazdaság növekedési üteme, a GDP-arányos államadósság pedig 56 százalékosra nő – jósolja csütörtökön közölt jelentésében a CFA Románia Egyesület. A befektetési szakértőket tömörítő szervezet havonta készít felmérést a pénzügyi elemzők körében Románia gazdaságának egyéves távlatairól. Közleményük szerint a válaszadóik 10,68 százalékos inflációt jósolnak 12 hónap múlva. Prognózisuk szerint a költségvetési hiány 2022-ben 6,6 százalékos, jövőre pedig 6,2 százalékos lesz. Az egyesület alelnöke, Adrian Codirlaşu azt nyilatkozta, hogy az infláció jövőre is két számjegyű marad, és a vásárlóerő gyengülése miatt csökken a fogyasztás. Emiatt lassul le szerinte a gazdasági növekedés üteme 1,3 százalékosra a következő évben. *(Agerpres)*

A Dévai Szent Ferenc Alapítvány kapta az Emberi Méltóság Tanácsának díját

Gyermekmentő tevékenysége elismeréseként a Dévai Szent Ferenc Alapítványnak ítélte oda az Emberi Méltóság Tanácsa a 2022-es Emberi Méltóságért díját. Az elismerést Böjte Csaba ferences szerzetes, az alapítvány létrehozója vette át szerdán Budapesten. Lomnici Zoltán, a Emberi Méltóság Tanácsának elnöke az eseményen hangsúlyozta: az alapítvány az árva gyermekek felkarolásával emberi életeket ment. Böjte Csaba a díjátadón fohászt mondott az ukrajnai békéért és imádkozott a kárpátaljaiakért, magyarokért és ukránokért, ruszinokért egyaránt. Kifejezte reményét, hogy a Kárpátalján élő nemzetiségek jó testvérekként közösen, békében tudják építeni közös hazájukat. Egyben imát mondott azokért a katonákért, civilekért, akik az öldöklő háborúban vesztették életüket, vagy sebesültként várják a karácsonyt. A rendezvényen több száz, táskákat, írószereket, tanulást segítő eszközöket tartalmazó ajándékcsomagot adtak át a kárpátaljai magyar és ukrán egyetemisták képviselőinek. Ezeket Böjte Csaba segítségével juttatják el Kárpátaljára. *(MTI)*

Lopott autó a kormány szolgálatában

Lefoglalta a moldovai rendőrség a digitalizációs hatóság (ADR) elnökének szolgálati autóját arra hivatkozva, hogy a jármű lopottként szerepel a nemzetközi nyilvántartásokban – jelentette szerdán a G4Media.ro hírportál. Dragoş-Cristian Vlad a távközlési miniszter delegációjának tagjaként utazott a szomszédos országba, ám a határátkeléskor a moldovai rendőrök jelezték, hogy autóját az olasz hatóságok körözik. Az intézményvezetőt továbbengedték, de a hivatalos tárgyalások végeztével a chişinăui román konzulátus értesítette, hogy a gyanús járművet mégiscsak le kell adnia. Az ADR már a negyedik közintézmény, amely a Romániában 2010 óta többször is forgalomba írt, vélhetően lopott járművet használja. A korábbi tulajdonosától egy jogerős ítélet révén elkobzott autó 2017-ben került az adóhatóság (ANAF) tulajdonába, amely ingyenes használatba adta a távközlési minisztériumnak. A kormány átszervezése nyomán a jármű aztán a közlekedési és távközlési infrastruktúra minisztériumához, 2020-ban pedig a tárca alárendeltségében működő digitalizációs hatósághoz került. *(MTI)*

Washington Patriot légvédelmi rakétarendszert küld Ukrajnának

Az Egyesült Államok nagy hatótávolságú Patriot légvédelmi rakétarendszert ad Ukrajnának – jelentette be Joe Biden amerikai elnök szerdán a washingtoni Fehér Házban, Volodimir Zelenszkij ukrán elnököt fogadva. Az ukrán államfő helyi idő szerint a déli órákban érkezett Washingtonba. Négyszemközti megbeszélésük előtt újságíróknak nyilatkozva Joe Biden emlékeztetett arra, hogy 300 napja tart a háború, amelyben „az ukrán emberek bátorságból példát mutatnak a világ számára" azzal, hogy az ellenállást választották. Megerősítette, hogy az Egyesült Államok és szövetségesei Európában és másutt továbbra is gondoskodni fognak arról, hogy Ukrajna rendelkezzen a szükséges pénzügyi, humanitárius és biztonsági segítséggel. Az ukrán elnök népe nevében köszönetet mondott az amerikai elnöknek és az Egyesült Államok polgárainak az elmúlt hónapokban nyújtott támogatásért. *(MTI)*

Az Angyalok a városban ismét szárnyra keltek

Száz kabát, száz boldog gyerek

100 lélek, 100 kabát – ezzel a címmel indított adománygyűjtő kampányt október végén az Angyalok a városban csapata, hogy száz, otthonokban nevelkedő, árva vagy elhagyott gyereknek vásároljanak új, meleg, minőségi kabátot. A jótékonysági akció a végéhez közeledik, karácsonyig minden gyereknek meglesz az új kabátja.

Menyhárt Borbála

A legtöbb gyermek számára természetes, hogy elmegy a szüleivel a boltba, kiválasztja az új cipőt vagy a kabátot, ami neki a legjobban tetszik, és az az övé lehet. Fel sem merül bennük, hogy vannak gyerekek, akiket soha senki nem visz el vásárolni, akiknek soha nem volt új kabátjuk, sem lábbelijük, és akiknek azokkal a ruhadarabokkal kell beérniük, amelyeket valamelyik adományként érkező zsákból előtúrnak, és hozzávetőlegesen talál rájuk a méret.

Ez a harmadik év, hogy Marosvásárhelyen élő, árva, illetve a szüleik által elhagyott gyerekeknek szerez örömet a szeretet ünnepét megelőző időszakban az Angyalok a városban lelkes csapata. Öt marosvásárhelyi szervezettel, a Pál atya által működtetett Szent Erzsébet Otthonnal, a Dorcas Otthonnal, a Lazarenum Alapítvánnyal, a Kiwi, valamint a LOC egyesületekkel állnak kapcsolatban, és az általuk felkarolt nehéz sorsú gyerekeknek próbálják szebbé varázsolni az ünnepet. Az előző két évben új lábbeliket vásároltak a gyerekeknek, a tavaly több mint száz kiskorú választhatott magának egy-egy pár új cipőt. A mosolygó, hálás gyerekarcokat látva, a tavalyi sikeren fellelkesedve, az idén is megszervezték az adománygyűjtő akciót, ezúttal 100 gyereknek egy-egy meleg, vadonatúj, minőségi kabátot „hoz az angyal". A különlegessége a dolognak az, hogy az önkéntesek öt-tíz fős csoportokban elviszik a gyerekeket a boltba, és ők választhatják ki azt, ami nekik a legjobban tetszik – tudtuk meg az egyik kezdeményezőtől, Kovács Lajos Alpártól, aki párjával, Baranka Katalinnal gondoskodik arról, hogy szebbé tegyék a kevésbé szerencsés gyerekek ünnepét. Mint mondta, a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum önkéntes diákjai kísérték el a gyerekeket a boltokba, és megható volt megtapasztalni, mekkora élményként élik meg a kabátvásárlást, hiszen amellett, hogy új kabáttal gazdagodtak, érezhették, hogy valakik törődnek velük, és odafigyelnek a kívánságaikra. Sokan el sem merték hinni, hogy tényleg azt a kabátot választhatják ki, ami nekik a legjobban tetszik. Öröm volt nézni, hogy kicsitől nagyig mennyire lelkesek, és hogyan válogatnak a méretek és a színek között. Volt gyerek, aki egyből kiválasztotta a ruhadarabot, és azt mondta Pál atyának, hogy ezt a kabátot ő bizony soha többé le nem veti.

Sok jó szándékú személy adakozott

Kovács Lajos Alpár hangsúlyozta, hálával tartoznak minden adakozónak, hiszen számukra is kellemes meglepetés volt megtapasztalni, hogy a nehéz gazdasági helyzet ellenére sokan tartották fontosnak, hogy hozzájáruljanak ahhoz, hogy száz gyereknek mosolyt csaljanak az arcára az ünnepi időszakban. Mint mondta, az elmúlt három év alatt egyre többen megismerték az Angyalok a városban kezdeményezését, és úgy érzik, az emberek bíznak bennük, ezért is adakoznak szívesen.

Az adományok több úton gyűltek össze, számos bolt, bevásárlóközpont, étterem, kávézó támogatta a kezdeményezést azáltal, hogy lehetővé tették, hogy egy-egy adománydobozt helyezzenek ki a helyszínen, ahol a vásárlók lehetőségeik szerint hozzájárulhattak a nemes szándék megvalósításához. Emellett nagyon sok magánszemély kereste meg az Angyalok a városban csapatát, hogy segíteni szeretne. Ugyanakkor templomokban is gyűjtést szerveztek, a szervező kiemelte a katolikus egyházat, ahol a misék alkalmával gyűjtöttek a nemes célra, illetve utalni is lehetett a közzétett bankszámlákra. Az Angyalok a városban jótékonysági akciójához minden évben csatlakoznak a testvérvárosi, bajai Fidesz-KDNP frakciójának tagjai is, akik szintén hozzájárultak ahhoz, hogy a gyerekeknek meleg kabátokat tudjanak vásárolni.

Fotó: Angyalok a városban (Facebook)

Az idei év sok tekintetben más volt, mint a többi. Itt, Marosvásárhelyen is. Új kihívások, új projektek és új tervek.

Egyfajta áttörést tapasztalunk, új lendületet, amelyet a város javára fordítunk. Erről is szólt az idei év. De nem lenne teljes a kép, ha nem említenénk a gondokat, a háború miatti szorongást, az elszaladó energiaárakat, a magas inflációt.

Mégis azt remélem, most az ünnepek alatt mindannyiunk számára főszerepet és teljes figyelmet kap a család. Hiszen vele a legjobb a karácsony. Kívánom, hogy együtt, egymásra figyelve ünnepeljük a több mint 2000 éves csodát. A szeretet ünnepén különleges odafigyeléssel forduljunk a családunk felé, és legyünk hálásak érte minden percben.

Áldott karácsonyt kívánok minden marosvásárhelyinek!

Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere

A betlehemezés marosvásárhelyi és környékbeli útjain (2.)

Dr. Barabás László

Izgalmas időutazás lehetne a marosvásárhelyi bábos betlehemezés teljes múltjának felderítése, kerülhetnek elő még egykori adatok és leírások. A rokonságát is érdemes lenne tüzetesebben szemügyre venni, hiszen a bábos karácsonyi szokásjátékok gyakoriak, kedveltek voltak mind a lengyelek, ukránok, csehek és szlovákok, mind a románok körében. De a betlehemezés helyi alakulása is fordulatokban gazdag.

Érkeznek a teremiújfalui betlehemezők (2012) Bálint Zsigmond felvétele

A bábos betlehem fényei és alkonya

Az 1943-ban történt „felelevenítés” eredményesnek bizonyult, mert az utána következő két évtizedben több betlehemező csoport járt Marosvásárhely különböző részein. Erről azoknak a nemzedékeknek lehetnek személyes élményei, akik akkor voltak „betlehemező korúak”. Idősödő korában Soós János mesélte, hogy a város Koronka felőli végéről járt egy csoport, és abban ő is többször részt vett. A Meggyesfalva felőli városrészen, a Gyulafehérvár utca és a Vályuskút környékének betlehemező gyermekeire a szomszédságukban nevelkedő Bálint Zsigmond emlékszik. A Szabadi utca végén, az egykori Székelyfalva és Benefalva közötti utcákból verbuválódott az egyik legállandóbb bábos betlehemes csoport, ennek Koncz Katalin volt a tanítója és mindenese. Az ő „iskoláját” járta ki az 1940-es évek végén Szombath Dénes, és amikor a sokgyermekes család a város központjába, a Petőfi térre költözött, fiútestvéreinek és barátainak is megtanította, évekig együtt betlehemeztek. A csapat 14-17 éves fiúkból állt, de a „rendező és bábmozgató” bevett egy-két fiatalabbat juhászbojtárnak, többek között az ő Zoltán öcscsét is, aki belenevelődött, és számára nagy élményt jelentett. Fél évszázad távolából Szombath Zoltán múzeumi restaurátor úgy érezte, hogy kötelessége „összeszedni, újjáéleszteni” ezt a szokást. *Marosvásárhelyi betlehem* címmel összeállított és saját költségén, kevés példányban, 2008-ban megjelentetett egy kiadványt. A szövegek, az énekek és a jelenetek többségére visszaemlékezett vagy Koncz Katalin segítségével kiegészítette, és ahol hiányt észlelt, a saját „kútfejéből kipótolta”. Az így rekonstruált vásárhelyi betlehemes élő szereplőjű része bővebb, mint az eddigi leírásokban. A Heródes legyőzését megjelenítő drámai bábjáték szereplői ugyanazok (Heródes, Veres vitéz, harangozó, pap, ördög és a „pénzszedő Demeter vagyis turkács), de ez a játék lerövidült, töredékes, leginkább a maroskeresztúrihoz hasonlítható. A hordozható favázas betlehemük kívülről tornyos, palotaszerű, belülről istálló. Saját maguk készítették a környezetükben található egyszerű anyagokból a felszerelését, a jászolt, a kis Jézust és a többi bábut. Karácsony előtt próbákat tartottak, és az első előadást mindig otthon, a népes családnak mutatták be. Két-három este betlehemeztek, felkeresték a rokonokat és ismerősöket, akik már várták őket. A kevés adománynak is nagyon örültek. Bár nem jártak be nagyobb nyilvános teret, eljött az idő, hogy engedélyt kellett kérni a rendőrségtől. Az 1957-es esztendő karácsonyára nem engedélyezték, ami egyet jelentett a betiltásával. A másik marosvásárhelyi hagyományos bábos betlehemező társaságnak is ez lett a sorsa, csak később. Ennek történetét Demeter Éva néprajzkutató ismertette, édesapja, Demeter Levente visszaemlékezése alapján *A marosvásárhelyi bábtáncoltató betlehemezés utóélete* című tanulmányában (2004). Ez a társaság a vasúton túli, ONCSA-telepként ismert városrész nehéz sorsú, sokgyermekes családjaiból verbuválódott. Demeter Levente 1954-től vett részt a játékban, és annyira belenevelődött, hogy 1958 és 1963 között a szokás irányítója, rendezője volt. Ismerte a teljes szöveget, az énekeket, és a bábtáncoltató is ő volt. Vezetésével házról házra jártak a vasút és a Maros közötti utcákban. Rendszeresen felkeresték a belváros jeles embereit, orvosait, színészeit, a Maros és Hargita vendéglőket és egyéb szórakozóhelyeket is. Ezeken a nyilvános helyeken különösen jól fogadták őket, bábos játékukat kétszer-háromszor is meg kellett ismételniük. Betlehemezésüknek hatalmi erőszak vetett véget 1963-ban, a rendőrök az utcán követték őket, és széttörték a betlehemüket. Demeter Levente később, felnőttkorában, gyermekei örömére többször előadta családjában karácsonykor, és a bábokat is elkészítette.

Pásztorjáték a remeteszegi kápolnában (1991)

Marosszentkirályi és besei háromkirályok

Az egykori résztvevők emlékezete szerint Marosszentkirályon a betlehemes játéknak 8-9 szereplője volt: a bekéreztető, két angyal, két pásztor, a három király (Gáspár, Menyhért és Boldizsár) és a vándor, aki gyűjtötte és megköszönte a természetbeli adományokat. Az angyalok és a pásztorok énekes jelenete után a háromkirályok következtek, köszöntőt mondtak, és átadták ajándékukat, bábjátékra viszont nem került sor. Ezzel a betlehemessel a legénysorba cseperedő jó énekes fiúk jártak. Egyikük családjában megvolt az a „füzet”, amiből megtanulták, próbákat is tartottak. Karácsony estéjén, a református istentisztelet után indultak rokonokhoz, barátokhoz, jó ismerősökhöz, leányos házakhoz. Nem az adománygyűjtés volt a céljuk, hanem az ünnepköszöntés. Itt az utolsó hagyományos betlehemezést Gombos Józsefék járták 1981-ben. Az ő csapatukban főleg a Remeteszeggel és Besével szomszédos Dombalja utcabeli fiúk vettek részt. Ez a generáció a kántálással folytatta, a betlehemezés abbamaradt. Abbamaradt Besében is, sőt még hamarabb. Ez a település 1953-ig Marosszentkirályhoz tartozott, akkor csatolták a városhoz. Ebben az időben itt a sokgyermekes vallásos családok cseperedő fiúgyermekei jártak betlehemezni, a „betlehemi házikó” berendezését, a „csuszababákat” és egyéb kellékeket a lányok készítették. Előadásukra igény volt a templom nélküli településen. Az 1934-ben született Bende Jolán időskorában is lelkesen felidézte unokájának, Nagy Annának a betlehemezést, ami rendszerint az adományokból készült közös vacsorával vagy másnapi ebéddel végződött. Azt is megőrizte az emlékezete, hogy ezeken az alkalmakon a felnőtt férfiak is felöltöztek fehér ingbe, bőrmellénybe, bottal a kezükben, mindig hárman, és Gáspár, Menyhért, Boldizsárnak mutatkoztak be. Lefeküdtek a betlehem elé, köszöntőt mondtak és énekeltek, utána őket is megvendégelték.

Remeteszegi pásztorjátékok

A betlehemes játék másik neve pásztorjáték, főleg a római katolikusok körében. Amint a neve is mutatja, főszereplői a betlehemi pásztorok és az angyalok, ritkábban a szálláskereső József és Mária. A pásztorjátékokat Erdély-szerte a templomokban adták elő, Gyergyóban is, ahonnan Papp Mária szülei származnak, de ő már a remeteszegi városrészen, a Víztelep környékén született. A családi hagyomány mellett gyermekkorában, az 1950-es években a belvárosi plébánián ismerkedett meg pásztorjátékokkal, egyházi népénekekkel, oda jártak templomba, és nagyon megszerette. Felnőttkorában önkéntes hitoktatóként ő tanította a pásztorjátékokat a remeteszegi városrészen, akkor is, amikor még nem volt temploma a katolikus közösségnek, generációról generációra, egészen a 2000-es évek közepéig. A pásztorjátékok jeleneteinek, énekeinek összeállításában többféle egyházi kiadványból ihletődött, és ötvözte a hagyományos pásztorjátékok szövegével. A megtanult pásztorjátékot a remeteszegi fiatalok bemutatták nemcsak az ottani, hanem rendszerint a belvárosi római katolikus gyülekezetnek is. A református és unitárius templomokba is meghívták őket, sőt Fodor Imre idején a polgármesteri hivatalba.

Meg-megújuló hagyomány

Marosszék két vidékén élt a betlehemezés hagyománya. Az Alsó-Nyárádmente falvaiban: Luka-Ilencfalván, Káposztásszentmiklós, Nyárádkarácsonban, Somosdon és Teremiújfaluban. A József szálláskereséséből és a pásztorjátékból álló, énekekben gazdag betlehemesük kedvelt éneke a „Mostan kinyílt egy szép rózsavirág” kezdetű. A résztvevők azok a fiúgyermekek, akik a következő évben konfirmálnak, vagyis nagykorúvá válnak a református egyházban. A betlehemezést az 1940-es évek végén betiltották, és Teremiújfalu kivételével nem sikerült huzamosabb ideig felújítani. Itt az 1970-es évek közepén Vetési András földműves ember emlékezete alapján betanította, és azóta a legtöbb nemzedék megtartja. 2012 karácsonyán három nap során összesen hetven helyen (templomban és családoknál) mondták és énekelték el Jézus születésének örömét, írhattuk le éppen e lap hasábjain.

A sóvidéki falvakban, Szovátán, Atyhában és Parajdon felnőtt férfiak és legények betlehemeztek. A sóvidéki betlehemes játék hagyományos drámai szálláskeresésből, komikus elemeket sem nélkülöző székely típusú pásztorjátékból és egyházi népénekekből állt. A házról házra járó előadásokra összegyűlt több család, átélték a megjelenített történetet. De eljött ide is a tiltás, a tetszhalott állapot időszaka. A Szovátáról a szomszédos Illyésmezőbe házasodott Oltyán György erdei munkás legénykorában tanulta meg a betlehemes játékot, és őrizte fél évszázadig a fejében és lelkében. Az 1989-es változások után megtanította falubelijeinek, rokonainak, és újból elindultak betlehemezni., amint azt 1992-ben dokumentálhattuk.

Napjainkban

A betlehemezés hagyományához napjainkban is visszatérhetünk, az eddigi helyszínek mellett iskolában és színházban is. Fodor Flóra nyárádremetei tanítónő fontosnak tartotta, hogy népi betlehemes játékokból merítsen, és az iskola diákjaival 2021-ben felújította az Illyésmezőben gyűjtött betlehemes játékot, néhány jellegzetes karácsonyi népénekkel kiegészítve. Az eredmény: hiteles, őszinte, örömteli karácsonyi előadás. A marosvásárhelyi bábos betlehemes játékot a kolozsvári Puck bábszínház mutatta be 1991-ben, jelenleg a budapesti Magyar Népmese Színház örvendezteti meg nézőit a „marosvásárhelyi bábos betlehemes alapjaira épülő” előadással. Helye lehetne Vásárhelyen is.

A nyárádremetei Gyöngyszemek énekegyüttes betlehemes játéka (2021) Lokodi Kinga Mária felvétele

A természet kalendáriuma (DXLIV.)

Kiss Székely Zoltán

December 21. után, belépve a Bak havába, már kifelé megyünk a sötétségből. Az állatövben ezt a szakaszt különös állatfigurával ábrázolják: felsőteste kecskebak, az alsó pedig delfinfarok. Ő Pán, aki a sárkánykígyó elől a vízben delfinként, a szárazföldön kecskebakként menekült. Egyébként Zeusz tejtestvére volt. Anyja, a napisten Héliosz félelmetes leánya, Amaltheia titkon táplálta a kis Zeuszt is. Maga Pán a tél, a magokban gazdag, de hideg föld, a titkon készülődés istene volt. Ilyenkor, a hellének hite szerint, Kronosz uralkodik, a rómaiaknál a kétarcú Janus – innen ered a január hónap neve is. Kronosz az időben zajlás, a történés, az öregedés, a jövőt is magában hordozó őselem. A hátrafelé tekintő Janus-arc a múltra, az előretekintő a jövőbe lát. Mindkettő az örök jelenben létezik. Bal kezében a jövő kapujának kulcsa, a jobban a Térből érkezés vándorbotja. Kronosz akkor született az ógörög mitológiában, amikor az Ősegy kettészakadt Anyagra és nem anyagra, azaz Szellemre. Az Energia az Anyagban és a Térben öltött formát, de a formák folyamatosan elpusztulnak, és újjászületnek az Időben. A Rend pedig ott lebegett a dolgok felett, születnie kellett egy új istennek, aki felismeri majd azt.

Az ógörög mondavilágban az ős-földanyát, Gaiát Urános, az Égbolt termékenyítette meg. Minden éjjel vele hált, sok gyermekük született: a küklopszok, a százkezűek és a titánok, de Urános nem engedte fel a fényre, a föld üregeiben rejtegette őket. Gaia szenvedett, fortyogott, dübörgött emiatt, végül rávette a titánokat, hogy végezzenek apjukkal. A véres megbízatást az elszánt Kronosz vállalta el, aki azt akarta, hogy a világ csak benne létezzen. Amikor Urános éjszaka megérkezett, Kronosz az anyjától kapott sarlóval levágta apja nemi szervét, aztán megölte őt. Urános férfiasságának utolsó cseppjei a tengerbe hulltak, ebből született Aphrodité, a szépség és szerelem istennője.

Ezzel az ősnemzés időtlen ideje véget ért, s elkezdődött Kronosz uralma, aki ikertestvérével, Rhéával kelt egybe. Rhéa is földanya volt. Hat gyermekük született: három lány: Hesztia, Déméter és Héra, s három fiú: Hádész, Poszeidón és Zeusz.

Kronosz minden gyermekét lenyelte, mert nem akarta, hogy úgy járjon, mint az apja. A Kronosz magjából származók rejtve maradtak az Időben. Csakhogy ők életté és szellemmé akartak válni. Kronosz sorsa, hogy ki kellett okádnia gyermekeit, útjára kellett engednie a jövőt. Rhéa harmadik fiát, Zeuszt éjszaka szülte egy hegy tetején, s egy barlangban rejtette el. A saját gyermekeit felfaló időnek csak egy pólyába bújtatott követ adott át. (Jézus történetében Heródes fél attól, hogy új király születik, s megöleti a Jézussal egy időben született gyermekeket.)

Rhéa harmadik fia aranybölcsőjét egy fáról lógatja, hogy az se égen, se földön ne látszodjon létezni, s a bölcső körül fegyveresek pajzsukat ütögetve, hangos kiabálással nyomták el Zeusz sírását, akit tejével táplált a kecskeistennő, Amaltheia, s mézzel etetett Melissza méhkirálynő.

A gyermek Zeusz Krétán, az Ida-hegyen, pásztorok között nőtt fel. Anyja segítségével Kronosz pohárnoka lett; így tudott hánytatót keverni apja borába, aki mind a hét gyermekét kihányta. Ezután Zeusz a küklopszoktól kapott villámokkal győzte le apját, akit az Alvilágba száműzött. Zeusz a Világ ura lett, s fel- és megismertette a Rendet: törvényeket hozott, megzabolázta a féktelen isteneket, titánokat s más hatalmasságokat. Amaltheiát pedig a csillagok közé emelte; azóta is fönn ragyog az égen, mint tejtestvére, a Bak/Pán csillagképe.

A Bak jegye így lett a cél felé megnyíló kapu, s azt a titkon megszülető megváltó, a Hajnal követe, Zeusz lépte át először: elhozta a megújuló Napot.

December 23-án, 1907-ben költözött az örökkévalóságba **Pierre Jules Janssen** francia csillagász. 1868-ban, a teljes napfogyatkozás idején ő és az angol asztrofizikus **Joseph Norman Lockyer** fedezték fel a Nap színképében azokat a fénylő vonalakat, amelyek arra utalnak, hogy ezek anyaga hidrogén.

A napfény megújulása, a nappal meghosszabbodása – ekkor kellett születnie a keresztény világ fényét és a megváltást hozó Jézusnak.

Fel nagy örömre! ma született,
Aki után a föld epedett.
Mária karján égi a fény,
Isteni Kisded Szűznek ölén.
Egyszerű pásztor, jöjj közelebb,
Nézd csak örömmel Istenedet.

Leonardo da Vinci: Betlehemi csillag (Ornithogalum)

Nem ragyogó fény közt nyugoszik,
Bársonyos ágya nincs neki itt.
Csak ez a szalma, koldusi hely,
Rá meleget a marha lehel.
Egyszerű pásztor, térdeden állj!
Mert ez az égi s földi király.

Glória zeng Betlehem mezején,
Éjet elűzi mennyei fény;
Angyali rendek hirdetik őt,
Az egyedül szent Üdvözítőt.
Egyszerű pásztor, arcra borulj,
Lélekben éledj és megújulj!

A ***Fel nagy örömre!*** karácsonyi ének szövegét **Gárdonyi Géza** ajándékozta nekünk.

A napkeleti bölcseknek irányt mutató csillagra már nem volt szükség, miután megérkeztek Betlehembe. Isten túl szépnek találta azonban, hogy végleg száműzze a földről. Az apokrif monda szerint millió darabra törte, és szétszórta a bibliai tájon, ahol az apró darabok gyönyörű hófehér, csillag alakú virágokká váltak, és beborították a domboldalakat. E monda nyomán született meg a növény neve, a betlehemi csillag, melyet Európában főleg az angol nyelvterület vett át. Magyar elnevezése sárma vagy madártej.

A sármák néhány közel-keleti faja igen korán, már januárban virágzik – írja **Riezing Norbert** az ***Élet és Tudomány*** két évvel ezelőtti utolsó számában megjelent, a ***Sármák világa***: ***a Betlehemi csillag*** című cikkében –, *így a naptárban elhelyezve is jól mutatják, hogy mikortól vált feleslegessé az égen ragyogó csillag. (...) A zöld gyepben szinte világítóan fehér, élénk színe miatt az ártatlanság, tisztaság, őszinteség, bizalom és megbocsátás jelképe a keresztény mitológiában. Gyakran az újszülött Jézust jelképezi.*

Európában gyakorta, a Kárpát-medencében is a közönséges *ernyős sármá*val *(Ornithogalum umbellatum)* azonosítják. Érdekes, hogy Nyugat-Európában ezt a fajt *Magyarország csillaga (star of Hungary)* néven ismerik.

A közel-keleti *ornithogale*t maga **Leonardo da Vinci** is lerajzolta. A növények vizsgálata nagyon korán bekerült Leonardo érdeklődési körébe. Ez abból fakadt, hogy kezdetben megkérdőjelezték a képein a természethű ábrázolást. Az 1505 és 1507 között keletkezett, a ***Windsor-kastély***ban őrzött rajzon nem elégszik meg a virágzat és a növényt alkotó levelek pontos rajzával, hanem valós, élő környezetbe helyezi a növényt: a balról érkező légáram összekuszálja annak leveleit.

Lassan a pásztorok is megérkeznek az istálló elé imádni a most születettet.

üres az istálló s a jászol
idén se lesz nálunk karácsony
hiába vártok
nem jönnek a három királyok

sok dolga van a teremtőnek
mindenkivel ő sem törődhet
messzi a csillag
mindenüvé nem világíthat

megértjük persze mit tehetnénk
de olyan sötétek az esték
s a szeretetnek
hiánya nagyon dideregtet

előrelátó vagy de mégis
nézz uram a hátad mögé is
ott is lakoznak
s örülnének a mosolyodnak

Mikor **Kányádi Sándor** megírta ezt a versét, valóban úgy gondolhattuk, hogy ***Isten háta mögött vagyunk***. Azóta hittel hisszük, az egykori vásárhelyi református kollégista rímfaragó népdalénekes **Széllyes Sándor *Székely karácsonyá***t idézve:

...szelíd korholással szólott az Úr hangja:
– Jól van Áron fiam, és most tartsunk rendet!
Ez a „kicsivel több” megmagyaráz mindent.
Én megértettelek, és most érts meg te is:
Kicsit ezért több a szenvedésetek is.

Hóba temetkezett emlékek káoszából megérkezve a Bak csillagjegyébe, várva a Hajnal követét, lélekben megújulva, maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2022-ben, szenteste előtt egy nappal

Csillag csillogása hóba temetkezett emlékek káosza fölött

A karácsony az erdélyi ember életdarabja

Együtt a szeretet ünnepén

A karácsony az erdélyi ember életdarabja, nélküle nem lenne teljes az év, angyaljárás nélkül nem lenne igazi az öröme. Ehhez itt minden adott: a jólelkű angyalok mindig találnak karácsonyfának való fenyőt a székely hegyeken, szorgalmas háziasszonyok a legfinomabb töltöttkáposzta-illattal töltik meg a falvak házait, és a 21. század betlehemesei egy ősrégi szent hit megtartó szimbólumával igazolják: mi itt érezzük jól magunkat, mert a szeretet ünnepén együtt vagyunk. Ezt a megtartó lelkierőt adja a betlehemi Gyermek születése…

Nagy-Bodó Tibor

***Kovács István*, a Magyar Unitárius Egyház püspöke:**

Karácsony egy különleges szakasza az évnek

– Karácsony ünnepe az unitáriusok számára is ugyanazt jelenti, mint általában minden keresztény számára. A Jézus megszületésének ünnepe egyben a jézusi értékrendet, a jézusi evangéliumot és a jézusi megváltói mű megszületését is jelenti.

Éreznünk kell, és érezzük is, hogy ez az ünnep a keresztény ünnepkör sorában kiemelkedő és ugyanakkor rendkívüli is. Azért, mert ez az ünnep rendelkezik azzal a különös többlettel, amely által a templomokból ki tud lépni az élet megannyi színterére.

Karácsony egy különleges szakasza az évnek azáltal, hogy itt és ekkor sikerül a krisztusi evangéliumnak valósággal átütni a mindennapi élet üvegfalát, és belépni az életünkbe a szó legvalóságosabb értelmében.

A karácsony egy kicsit azzá tesz, akikké a gondviselő megálmodott minket akkor, amikor megteremtett bennünket.

Ilyenkor angyalokká és még inkább egymásra figyelőkké válunk. Ilyenkor egymásnak adjuk a legdrágább kincsünket is. Egy szóban odaajándékozunk mindent, egymásra figyelünk, egymásnak adjuk a tényleges időnket. Együtt ünnepelünk, együtt énekelünk, a családokban együtt álljuk körül a karácsonyfánkat, együtt vagyunk a gyülekezetekben, úrvacsorát veszünk, és Jézusra, az ő tanítására, az ő megváltói művére emlékezünk. Hát ezekben és ezekkel erősödünk meg.

Igen, karácsonykor egy kicsit azzá válunk, amilyenek kellene hogy legyünk az év minden egyes napján.

Én azt kívánom, hogy a Jóisten az elmondottakhoz adjon erőt, hogy elkísérjen bennünket az új esztendő minden napján és minden pillanatában.

***Ötvös József* nyugalmazott református esperes, a Vártemplom volt lelkipásztora:**

Erdélyi karácsonyi ajándékok

– Fél évszázaddal ezelőtt a kolozsvári teológiai főiskolán úgy tanították, hogy a karácsony szó szláv közvetítéssel érkezett a magyar néphez. Ez nekem akkor sehogy sem tetszett, mert hol is voltak azok a szlávok, akikhez Szent István népe egy kis ünnepelnevezésért szaladhatott volna; de én akkor ez ellen semmit sem tudtam felhozni. Úgy két évtizede egyik Kárpát-medencei református püspök elmagyarázta, a karácsony elnevezése abból a jó papi szóból eredt és fejlődött fel, amint a prédikátor magyarul szerette volna megértetni az ünnep lényegét, hogy akkor Isten emberi testben földre szállt. Ez az incarnatio, amiből elég volt elhagyni az in előszót, és a carnatio szép lassan belesimult az itteni magyar emberek lelki dallamvilágába, mert ez a téli ünnep egy hatalmas, nagy életénekkar.

Megvallom, nem tudok énekelni, mégis gyermekvilágom legszebb emlékeként él bennem a fehér havas téli este, amikor pókai angyalként zúgtuk a házak előtt: *Szívünk vígsággal ma betölt.* Karácsony adta a legszebb erdélyi harangmotívumot, ahogy a legtöbb régi erdélyi harangon most is olvasható: *Gloria in excelsis Deo* – azaz: Dicsőség a magasságban Istennek. Nincs is szebb pillanata az évnek, mint amikor egy székelyföldi templom harangja megszólal karácsony szent estéjén, és hírül adja a Kárpát-medence minden szegletében: dicsőség a magasságban Istennek, mert itt, Erdélyben is megszületett Isten Fia, és azóta él bennünk a szeretet, vezet minket a fény, a világ világossága, és őriz a Jó Pásztor.

Az itteni emberek ünnepét szebbé tevő lelkipásztori hivatásom idején a karácsonyi szolgálatot úgy éltem meg, hogy hirdettem: karácsonykor a betlehemi angyalok kilépnek a Szentírás világából, és a Maros vagy Olt menti falvakban zengik tovább biztató éneküket: *„Ne féljetek, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet: Üdvözítő született ma nektek”.*

Sohasem jutott eszembe, hogy ez a *„született ma nektek”* ne az erdélyi keresztyén népnek szólt volna. Tudatomban, lelkemben, szívemben és számban a karácsonyi evangélium mindig úgy hangzott, mintha az éppen nekünk íródott volna, csak annyi történt, hogy a betlehemi Jézus átlépte az idő és a tér határát, és valahol Pókában vagy Jedden egy zöld fenyő alá letette a legszebb ajándékokat: szeretetet, éneket és örömöt. Betlehemben az első látogatók között érkezett keleti bölcsek csillogó aranyat, illatos tömjént és mirhát ajándékoztak az első karácsonykor. Nálunk, Erdélyben a csillogó arany örök értékű szeretetté változott, az illatos tömjén énekké formálódott, a mirha pedig örömben él tovább bennem, bennünk. Számomra ezt jelenti 2022-ben itt, Pókában vagy Marosvásárhelyen Jézus születése – a karácsony.

***Baricz Lajos* marosszentgyörgyi római katolikus plébános:**

„Az Ige testté lett”

– Hol vannak már a régi meghitt, bensőséges karácsonyok, amikor létrejött az Isten és ember találkozása, amikor nemcsak Isten kereste az embert, hanem az ember is kereste Istenét, aki az ő egyszülött Fiában, Jézus Krisztusban eljött közénk?

Milyen szép is volt egykor rég, amikor gyermeki hittel tudtunk az ég felé nézni, mert vártuk az Eljövendőt, majd a betlehemi jászol előtt letérdelni és köszönteni azt, aki már eljött. Eltöltötte szívünket az öröm, a béke, a szeretet. Mert az Istengyermek az Atya szeretetét hozta el nekünk. Nem volt külső csillogás, semmi fölösleges felhajtás.

Amilyen egyszerű volt a Betlehemi Kisded megszületése, olyan egyszerű volt születésének megünneplése is. Az ünneplés színhelye a család és a templom volt, mert ilyenkor betlehemmé változott minden családi otthon és minden templom. És persze, betlehemi jászollá lett minden szív, hogy befogadhassa Jézus Krisztust. És ha befogadta, már nem tudta magában tartani, kivitte a legnagyobb örömet az utcára, a világba, és az angyalokhoz társulva a szentestén, az ünnep első és másodnapján karácsonyi énekektől volt hangos a falu.

Ha kisbabát vár a család, mindent előkészít a fogadására, hogy amikor megérkezik, minden szükséges biztosítva legyen számára. A csecsemő számára a legfontosabb szüleinek, illetve családtagjainak szeretete. A közel kétmilliárdnyi tagot számláló nagy keresztény család is Gyermeket várt, Isten Fiának megszületését. És megszületett. Mennyire vártuk őt az adventi hajnali szentmisékkel, önmegtagadásokkal, jó cselekedetekkel, szentgyónással, szentáldozással, a mélyebb emberi kapcsolatokkal, bensőséges Istenhez fordulással.

Nem sóvároghatunk az elmúlt idők után, legalábbis ott nem rekedhetünk meg: hol vannak a régi szép karácsonyok? Változnak az idők, a szokások, a hagyományok, vele együtt változunk mi is. Isten Igéje azonban mindig a ma élő emberhez jön. Ma hozzánk, értünk jött el a világba. Tőlünk függ, hogy befogadjuk-e, szívünk mélyén, családunkban, közösségünkben, világunkban jól érzi-e magát. Ha igazán befogadnánk, és aszerint alakítanánk az életünket, akkor ismét áldottá válna a világ. Ma, az örök mában hangzik el az angyalok öröméneke: *„Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség a jóakaratú embereknek!”* (Lk. 2, 14).

Ezekkel a gondolatokkal kívánok békés, lelki örömökben gazdag, áldott karácsonyi ünnepeket a Népújság szerkesztői, olvasói és minden jóakaratú embertársam számára.

***Dr. Nánási Sámuel* evangélikus lelkipásztor, a wittenbergi Lutheránus Világszövetség Központ tanulmányi igazgatója:**

Béke és jóság – Pax et bonum!

– Mi, emberek, amikor a dicsőség kifejezést halljuk, akarva-akaratlanul arra gondolunk, amit az elit embereknél, híres színészeknél és politikusoknál tapasztalunk. Isten dicsőségét viszont általa kiválasztott embereken keresztül ajándékozza tovább minden embernek. Isten akaratán kívül ebben egy csapda van elrejtve: részint az emberek jó szándéka, másrészt a visszaélés csapdája. Ennek a dicsőségnek a társadalmi vetületei legtöbbször a zűrzavar és az értetlenség, illetve az állandó újraértelmezése a dolgoknak, de főleg az ígérgetés. Ezt a feszültséget nem oldja föl semmi, sőt azt is mondhatnánk, hogy erre nincs megoldás ezen a szinten.

A dicsőség titka nem magában a kifejezésben van elrejtve, hanem az Isten kiáradó szeretetében, a bethlehemi jászolban. Ez a szeretet nem olyan, mint amit mi a mindennapi életben összekaparunk, és sokszor felszínes vagy önző módon oda-odaígérgetjük embertársainknak, hanem olyan, amely egy áldott állapotot közöl, akárcsak egy várandós édesanya a gyermekével.

Ez az állapot megmutatja a fejlődést, amely a legközvetlenebbül érinti az édesanyát és mindazokat, akik őt látják. Egy ilyen állapotban nem lehet elbújni valamiféle filozófiai fejtegetés mögé. Itt magát az életet és annak erejét akarva-akaratlanul meg kell csodálni, szemlélni.

A karácsonyi ünnep éppen ennek a titoknak olyan feltárása, amelyben a megismételhetetlen egyedi ember kerül a középpontba. Jézus Krisztus ezt az embert kicsi formában mutatja itt meg, és egyben egy olyan dicsőségre mutat rá, amelyre az angyalok és a legegyszerűbb emberek képesek reagálni.

A pásztorok társadalmi beosztásuk szerint a medvét nem az ábécéskönyv lapjairól, a természetet nem az iskola padjaiból ismerték, hanem a természet erejét közvetlenül magában a természetben szívják magukba. Ezért a pásztorok és az angyalok természetük mélyéről mondják: *„…dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség a jóakaratú embereknek.”* Az angyal es a pásztor között fizikai leküzdhetetlen távolság látszik…

Itt ebben az élethelyzetben megmutatkozik, hogy mennyire együvé tartozik az ég és a föld. Ha ezt most valaki képes közöttetek a szívéhez engedni, nem fog többé kételkedni abban, hogy Isten most is mennyire jelen van. Ha megérzed szíved mélyén ezt az összekötő titkot, akkor emberségedben megváltozol. Érteni fogod tested mozgását, lelked háborgásának indíttatásait, a csendben megmutatkozó titkokat, feleséged, férjed másságát, aki számodra nem eszköz, hanem a dicsőséges Isten gyermeke. Itt rejtőzik el az, amit Szent Pál apostol mond: *„… mekkora Isten mélységének nagysága. Mennyire kifürkészhetetlenek törvényei, valamint az ehhez szorosan kapcsolódó Ige: szem nem látta, fül nem hallotta és emberi szív föl nem fogta, amit Isten készített azok számára, akik őt szeretik…”* (vö. 1 Kor 2, 9).

Nem kell most már képzelődnöd arról, hogy kik az angyalok, vagy hogy jelenlétüket megkérdőjelezd. Ezek a látszólagos rövid fázisok, ha odafigyelsz rájuk, tudatossá tesznek, hogy minden alkalommal rácsodálkozz arra, hogy Isten igéjéből születtél. Hús lett belőled azáltal, hogy Isten igéje téged megformált. Kell-e ennél nagyobb titok? És ha így gondolod, hogy számodra ez nem elég, akkor gondolkozz el azon, hogy az általad világnak nevezett élettér, amiben most is állandó szorításban élünk, egyáltalán nem Istentől jön.

Isten lakást vett szívedben és családodban. Ezek mind veled történnek meg, és nem valaki mással. Hiába várod el azt, hogy ezt valaki helyetted átélhesse, mert ez a teremtés, melyhez Isten gondviselő jósága hozzájárul. Tehát tudd meg, hogy a karácsony dicsősége benned és érted van!

Béke és jóság – Pax et bonum!

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva (1029.)

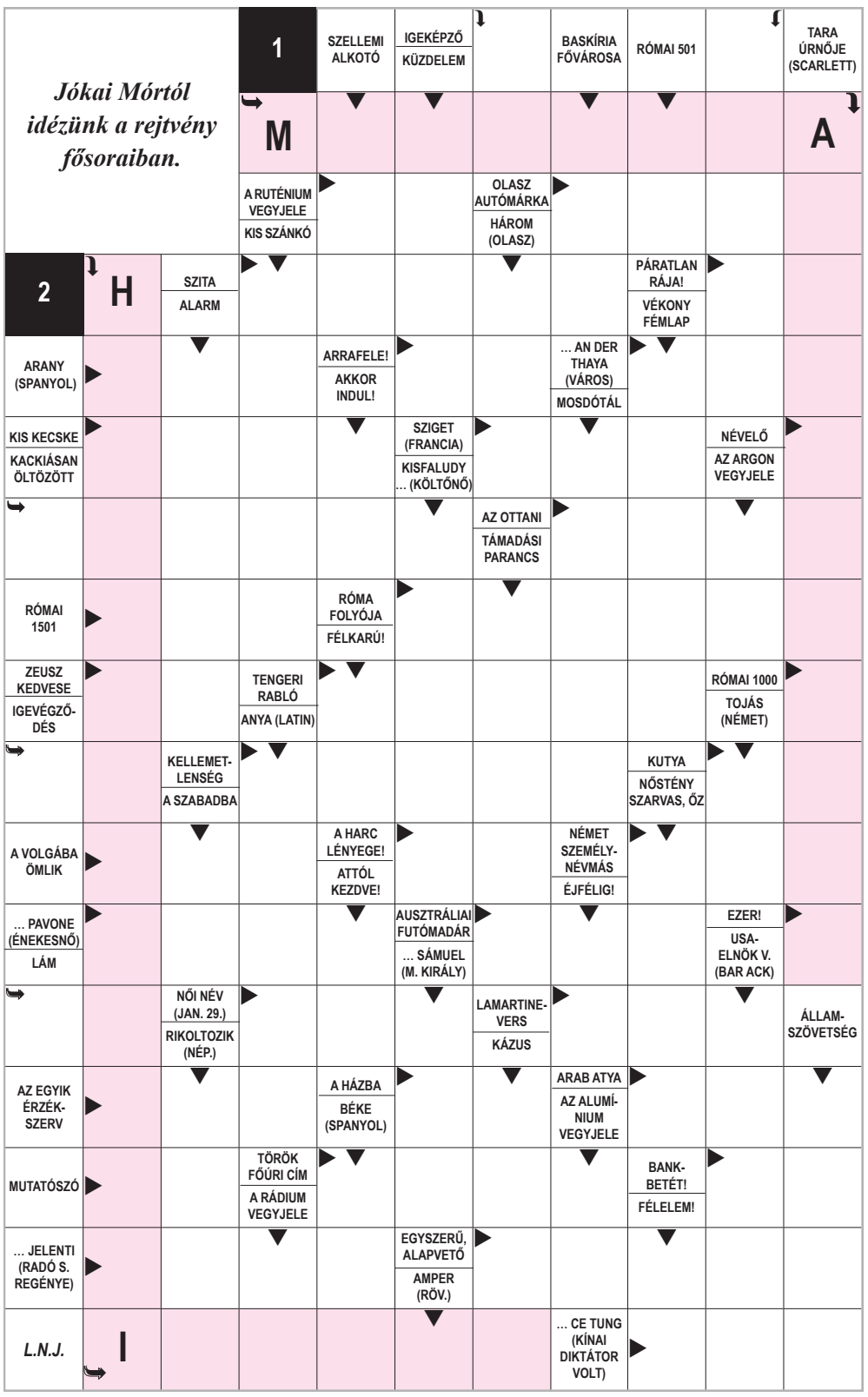

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY — KARÁCSONYI DAL

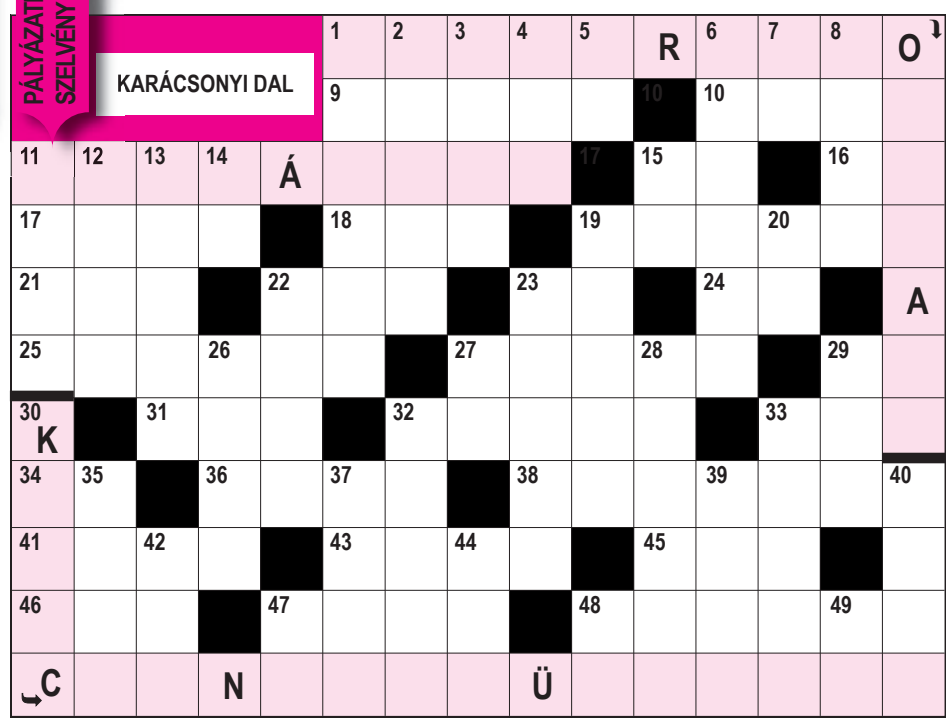

VÍZSZINTES: 1. Az ének első három szava. 9. Portugál szigetcsoport. 10. Meleg égövi kúszónövény. **11. Az idézett rész befejezése.** 15. Keresztül. 16. Rongyeremek! 17. Olasz pénz volt. 18. Hosszú levelű mocsári növény. 19. Fontos aminosav. 21. Ütlegel. 22. Több mint elég. 23. Esztendő. 24. Növény része. 25. Török régészeti lelőhely. 27. Áramátalakító (röv.). 29. Határrag. 31. Könnyezik. 32. Óh, életek … (Ady verse). 33. Tétlen tény! 34. Akkor indul! 36. Szoknyás nép. 38. Eltűr, enged. 41. … Pavone, énekes színésznő. 43. Lusta. 45. Kambodzsai, svéd és német gépkocsijel. 46. …, kapa és a nagy harang. 47. Külszínre nyitott bányavágat. 48. Nincs messze tőlünk.

FÜGGŐLEGES: 1. Zeneszerző, matematikus (Pongrác). 2. Ábrahám fia. 3. Pingpongozó (vb) (Ferenc). 4. Páratlan karom! 5. Air India (röv.). 6. Hitegető. 7. Római 101. 8. Becézett Sára. 11. Thomas … Edison (feltaláló). 12. Német kikötőváros. 13. Francia város. 14. Szolmizációs hang. 15. Hamis. 19. Ünnepélyesen átadó. 20. A szépnem. 22. Földrajzi pólus. 23. Ehető lett a gyümölcs. 26. Mona … (Gioconda). 27. Talál! 28. Kötéllel magas helyre rögzít. 29. Becsináló! **30. A vízsz. 1. folytatása.** 32. Légies, könnyed. 33. Meritum. 35. Erdélyi költő (Jenő). 37. Agatha Christie regénye. 39. Kuruc generális (Tamás). 40. Papírra vet. 42. Szintén (angol). 44. Save our souls (segélykérés). 47. Tyúkfej! 48. Kiloliter (röv.). 49. Éneklőhang.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket január 5-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Jack London egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Szurkoló – Szerencsehozó tárgy. 7. Arrafele! – A ruténium vegyjele. 8. Szülésznő – Halpete. 9. Amely darab! – Albán és kubai autójel. 11. Szakít – Kissé rideg! 12. Ebben a pillanatban – Török kényúr. 14. Netán – Mutatószó. 15. Bagó – Terjedelmes állóvíz. 18. Magasba lendít – Meleg évszak. 19. Értelem – Garaboly. 22. Banándarab! – Svéd és máltai autójel. 23. Sasfajta – Román költő volt (Octavian). 25. Nemzetközi Olimpiai Bizottság, rövidítve – A végén szel! 27. Háziszárnyasféle – Helyhatározó rag. 28. Várát Dobó védte – Vádol. 30. Balszélső! – A radon vegyjele. 31. Függőzárral ellát – Találka.

FÜGGŐLEGES: 1. Angol súlymérték – Sémi nép. 2. Dorbézol, vigad – Spanyol focista (Sergio). 3. Kínai hosszmérték – Körülbelül, rövidítve. 4. Veszteség – Vektor része! 5. Edző – Békaporonty. 6. Rádiólokátor – Trópusi ormányos disznó. 10. Elcsitulás, békesség – Okos. 13. Cserzővarga – Matéria. 16. Kis testű madár – Akadályoz. 17. Borszesz – Bizsu. 20. Nagyszülő kedvence – Magyar rockegyüttes. 21. Indiai hívő – Spanyol teniszező (Rafael). 24. Elképzelés – Toktermés. 26. Széptevés – Ipari növény. 29. Skálahang – Rúdvégek!

Koncz Erzsébet

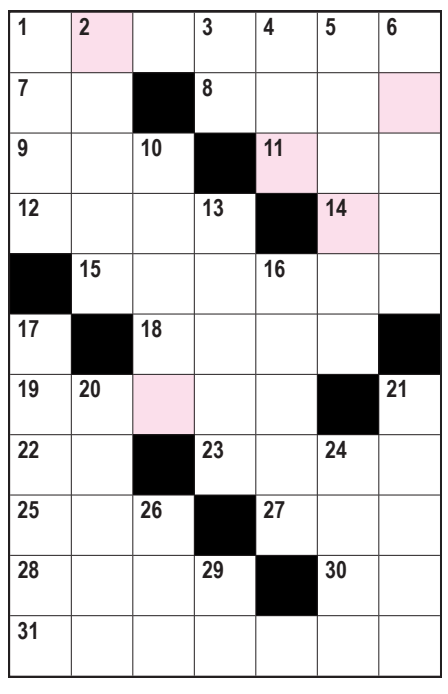

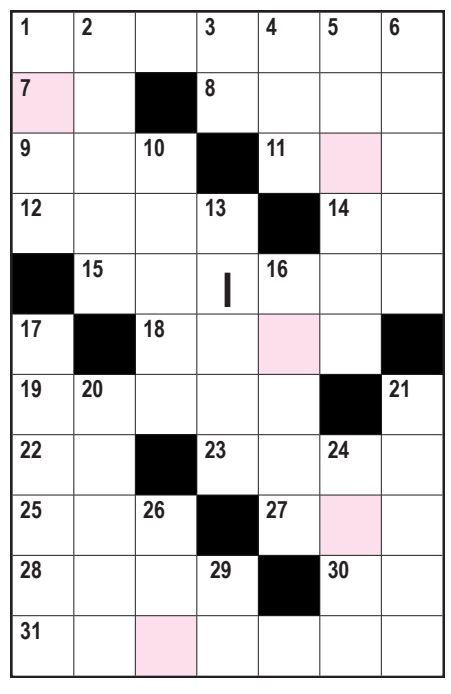

A DECEMBERI ÉVFORDULÓK (2.) *című pályázat nyertesei:*

Szabó Irma,
Marosvásárhely, C. D. Gherea u.

Bálint Levente,
Marosszentgyörgy, Erdély u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

BÖRCSÖK; JÓZSA; LITTKE; RÉTI; LAJCSÁK; KISS; KIVI; TEGHZE-GERBER

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a december 16-i számból:

Miniskandi: ***1. Boncza Berta; Életem könyve. 2. Bródy Sándor; A tanítónő.***

Skandi: ***… itthon lesz, majd részletesen elmeséli, hogyan érezte magát otthon a szüleinél.***

KOBAK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely, Győzelem tér 18. szám, www.bookyard.ro

CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ
MAROS MEGYEI TANÁCS

Áldott, békés karácsonyi ünnepeket
és egészségben gazdag, boldog új évet kívánunk
a Maros Megyei Tanács nevében!

Péter Ferenc
elnök

Kovács Mihály Levente
alelnök

Ovidiu Georgescu
alelnök

Áldott
karácsonyi ünnepeket
és boldog új évet
kíván
Magyarország
Csíkszeredai Főkonzulátusa!

MAGYARORSZÁG FŐKONZULÁTUSA
CSÍKSZEREDA

Anya-lánya ünnepi könyvbemutató

Karácsonyra hangolódva

Az adventi várakozás jegyében került sor a küküllődombói kultúrotthonban író-olvasó találkozóra. Az anya-lánya ünnepi könyvbemutató sikerét igazolja az a tény is, hogy a bemutatott példányokból nem részesülhetett mindenki, azonban az érdeklődők feliratkozhattak, a szerzők utórendeléssel elégítik ki az olvasói igényeket.

Szer Pálosy Piroska

Fóris-Ferenczi Rita és *Fóris-Ferenczi Johanna* könyveik révén óvodást, kisiskolást, felnőttet egyaránt magával ragadó történetek, mesék világába kalauzolják az olvasót. A Mondhatok-e valamit?, Bezzeg!, Mi lenne ha…?, De anyu!, Kalárisok, Teszetosza Matati stb. köteteket ismertette a kolozsvári szerzőpáros.

A kulturális események szervezésével új eszközök révén próbálják a Kis-Küküllő mentén élő közösséget összekovácsolni, a vidék hiányosságait némileg pótolni szellemi táplálékkal, változatossággal a szürke hétköznapokban, az adventi várakozás örömében a fiatalokkal osztozni.

– *Milyen visszhangja volt a szerzőkkel való találkozásnak?* – kérdeztük az esemény házigazdáit, a küküllődombói unitárius lelkész házaspárt. *Márkos-Mátyás E. Zita*, a könyvbemutató ötletgazdája lelkesedessel beszélt a telt házas adventi könyvbemutató sikeréről. Meggyőződése, hogy érdemes hasonló kulturális eseményeket szervezniük, a jelek szerint van rá igény, és reményét fejezte ki, hogy a kezdeményezésnek lesz folytatása. Mint kiemelte, Fóris-Ferenczi Rita és Fóris-Ferenczi Johanna könyvei óvodástól kisiskolásig és felnőttig minden korosztályt megszólítanak. Olyan kérdéseket vetnek fel, amelyek bárkit foglalkoztathatnak, ezért tanácsos a felnőtteknek átbeszélni a felvetődő kérdéseket a gyerekekkel. Például: Hol a helyem a világban? Milyen vagyok? Milyen szeretnék lenni?, de a halál témáját is felvetik, mindenekelőtt azt, hogy miként lehet az elmúlást gyermekbarát módon kezelni. A Pápai Balázs által illusztrált kötetek mindenike a bemutató kapcsán egy-egy könnyed sétára kísérte el a jelenlévőket az otthon védelmező világából az emberek közé, a nagyvilágba, a társas kapcsolatok és érzelmi gubancok köreibe. Az élménydús szövegek, ugyanakkor otthonias, de valós történetek önreflexióra késztették a jelenlévőket, vagy épp szórakoztattak a humorukkal. Mindenképp megnyugtatnak, hogy ha család van, „dráma” is lesz, de kellő rugalmassággal, (ön)iróniával és higgadtsággal élhetővé válik. Ami pedig a mindennapi rosszat illeti: nyugodtan engedjük meg magunknak azt is érezni. Létezik Matati és Numel, de mindig ott lesz az örömre derítő, vigasztaló Babadu is. És őt akár a szülő, akár a nagyszülő, dédszülő, vagy önmagunk is megtestesíthetjük. Mi egy különösen szép és kedves világba varázsolódtunk az ünnepi hangulatú könyvbemutató történeteinek köszönhetően – hangsúlyozta Márkos-Mátyás E. Zita.

Ugyanakkor elmondta, hogy a világító adventi kalendárium építését igencsak nagy lelkesedéssel folytatják a falubeliek és az ország határain kívül élő elszármazottak, ezáltal a küküllődombói kezdeményezéshez csatlakozott világító ablakok révén Brüsszeltől Kanadáig, illetve Svédországtól Vámosgálfalváig fognak világítani a faluhoz kötődő családok ablakai. Estéről estére egyre több és változatosan feldíszített világító ablak fotóját osztják meg a Küküllődombói Unitárius Egyházközség Facebook-oldalán.

Fotó: Kálmán Lunka Mihály

A lényeg, hogy karácsonyra hangolódva december elsejétől 24-éig, szentestéig Jézus születését várva minden este más-más család díszíti fénypompába otthona egyik ablakát. Ekként estéről estére egyre nő a díszesen kivilágított ablakok száma Küküllődombón.

Megújuló erdélyi templomok

Két erdélyi istenháza mennyezetének rekonstrukciója készült el az idén. A magyarókereki és magyarfülpösi munkákról Ament Éva **bútorfestő, a Hagyományok Háza oktatója számolt be.**

Dr. Csermák Zoltán

„A magyarókereki mennyezet ismételt megfestésére a Kallós Zoltán Alapítvány keresett meg minket. Ennek előzménye, hogy Válaszúton rendszeresen tanítok bútorfestőket, így már kialakult egy hozzáértő csapat, amelynek tagjaival szinte ’kampányszerűen’ festünk meg egy-egy mennyezetet. Szembesülnünk kellett viszont azzal a ténnyel, hogy a faanyag ára napjainkban igen magas, ez esetben mintegy másfél millió forintot tett ki; egy szponzor segítségével viszont két táborban – a békéscsabaiban és a válaszútiban – már a feladatra koncentrálhattunk. Természetesen némi kutatómunka és alapos előkészítés előzte meg a konkrét munkát. A végeredmény húsz ember kezét dicséri, azonos nyelvet beszéltünk, hiszen mindegyikük a tanítványom volt. Az elkészült anyagot átszállítottuk Magyarókerekére, az utómunkák során még kiegészítő táblákat, szegélyléceket, takaróléceket készítettünk. Az ötvenöt kazettából álló mennyezetet december 4-én avatták fel, az ünnepséget Kató Béla püspök is megtisztelte jelenlétével.

A magyarfülpösi rekonstrukciót az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány kezdeményezte. Egy 1642-ben épült mennyezetet festettünk újra, hiszen az eredeti kazetták nagy része egy vihar következtében – a tetővel együtt – megsemmisült. Csupán öt eredeti kazetta állt rendelkezésünkre, amelyeket több mint száz éve adtak el az Iparművészeti Múzeumnak, majd a Néprajzi Múzeumba kerültek. Jelenleg ezek a darabok a sárospataki Rákóczi Múzeumban láthatók. E kiállított tárgyakat a Néprajzi Múzeum tizenegy másik kazettával egészítette ki, de ezek eredete nem igazolt. Munkánk során még egy 1896-os – egy kántortanító által készített – tusrajzra támaszkodhattunk. Az engedélyek beszerzése után látogattam el Sárospatakra, ahol már színkódokat is kikeverhettem. Visszafogott színeket regisztrálhattam, s munkánk során törekedtünk az eredeti árnyalatok visszaadására. Októberben tíz tanítványom segítségével fejeztük be a munkánkat: ötvennégy kazetta készült el. Még nem tudjuk, hogy e kazetták mikor kerülnek a helyükre, mivel az Árpádkori templom kiemelt műemlék, a tetőzetét nemrég újították fel, s régészeti munkákat is folyamatosan végeztek az istenházában. A tiszteletes úr nagyon lelkesen támogatott minket, s a helyszínt is ő biztosította munkánkhoz.

Különös élményt jelentett számunkra, hogy abban a faluban dolgozhattunk, ahol a kazetták végleges helyükre kerülnek, s a gyülekezettel is találkozhattunk.

Jótékonykodás az MCC-ben: idősotthont látogattak meg Marosvásárhelyen a fiatalok

Adventi jótékonysági akciókat szerveztek és bonyolítottak le a Mathias Corvinus Collegium (MCC) diákjai és munkatársai az elmúlt hetekben. Karácsonyra hangolódva a kézműves-foglalkozások, mézeskalácssütés, fadíszítés mellett kiemelt szerepet kapott a segítségnyújtás is a fiatalok körében.

Idén is számos közösségépítő programmal készültek az ünnepre az MCC diákjai minden képzési programban. Az elmúlt év adventjében gyerekotthonokat, idősotthont, hajléktalanszállót látogattak meg a különböző erdélyi városok MCC-központjaiban tanuló diákok, a pozitív élmények hatására pedig idén is közös tevékenységeket, kezdeményezéseket szerveztek hét városban.

Marosvásárhelyen a Fiatal tehetség program és a Középiskolás program diákjai közös meglepetéssel készültek a Kálvin Ház idős lakóinak. A csapat december 19-én látogatta meg az idősotthont. Az előadást megelőző hetekben lázasan készült a 25 általános iskolás és hat középiskolás diák: lelkesen állították össze a műsort, izgatottan választották ki együtt a dalokat, melyeket énekelni szerettek volna. Végül a repertoárba angol és magyar nyelvű dalok is kerültek, amelyeket hegedűjáték és szavalat kísért. A rövid zenés-verses előadást az idősek könnyekkel, tapssal köszönték meg, majd vendégül látták a gyerekeket egy közös teázásra, beszélgetésre. A diákok szintén hálásak voltak az alkalomért, és úgy döntöttek, az új évben visszatérnek még az otthonba.

„Rendkívül mozgalmas évet zárunk az MCC-ben, amiért hálásak vagyunk a lelkes diákjainknak, a munkatársaknak, pedagógusoknak és szülőknek egyaránt. Erdélyszerte növekedett és kibontakozott a Collegium mind az oktatás, mind a közösségformáló tevékenységek terén, hiszen közel 2000 tehetséges fiatalt sikerült megszólítanunk – ezt csakis együtt érhettük el a rengeteg nyitott, közösségéért tenni akaró emberrel” – mondta el *Talpas Botond,* az MCC erdélyi tevékenységért felelős igazgatója. Az adventi karitatív akciókkal kapcsolatban hozzáfűzte: az MCC éppen attól különleges, hogy a tanulás, sokoldalú képzés mellett személyiséget is fejleszt, odafigyel a szemléletformálásra, és minőségi időtöltést biztosít a fiataloknak – erre különösen jó alkalom az ünnepi jótékonykodás.

Az MCC diákjai minden városban rendeztek valamilyen karitatív tevékenységet: Aradon könyveket gyűjtöttek óvodásoknak, Nagyváradon és Kolozsváron idősotthont látogattak, a csíkszeredaiak gyerekotthon lakóit lepték meg, Sepsiszentgyörgyön adománygyűjtést szerveztek, és idősotthont látogattak, Szatmárnémetiben pedig saját színdarabbal lepték meg családjaikat a diákok, és meglátogatták a helyi idősklubot.

Gazdag műsorkínálat karácsonykor az Erdély TV-ben

A karácsonyi időszakban az ünnephez méltó, gazdag műsorkínálattal ajándékozza meg kedves nézőit az Erdély TV.

Rendkívüli tematikus műsorokat, lélekemelő ünnepi hangversenyeket, értékes filmeket és animációkat vetít az Erdély TV karácsonykor. December 24-én, szombaton 17 órától *Generációk karácsonya* címmel jelentkezik a *Nőszemközt* műsor különkiadása, 20 órától pedig *Christmas Traditional* címmel hagyományos karácsonyi kórusművek csendülnek fel a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia vegyes karának közreműködésével.

December 25-én, vasárnap délben karácsony első napját a *Kolozsvári Magyar Gyermekkórus* előadásával köszöntjük, majd 13.30 órakor Kolcsár Jocó színművész és Kolcsár Linda népdalénekes családjának karácsonyát ismerheti meg a tévénéző az *Üzenet szeretettel* műsorban. Szintén aznap 17 órakor a *Jó napot! Megjöttem…* műsor Románia egyik legnagyobb múltú kórusáról, a kolozsvári Visszhangról és karvezetőjéről, dr. Molnár Botondról készült különkiadását tekinthetik meg, ezt követően 17.30 órakor jelentkezik a *Hitélet* műsor is, amelynek témája: Az ember mint igazi ajándék. Vasárnap este a zenéé és kikapcsolódásé a főszerep a műsorkínálatban: a 18 órakor jelentkező *Kotta* tehetséggondozó és népszerűsítő zenei műsor a *Karácsonyi reflexiók* címet viseli, 20 órakor kezdődik az Erdély TV saját nagyprodukciója, a *Karácsonyi csodaváró* című zenei vetélkedő.

December 26-án, hétfőn 17 órától *Bogányi Gergely* zongoraművész gyönyörű koncertjét tűzi műsorra az Erdély TV. Karácsony másodnapján elindul a *Társalgó* című tematikus műsor is, amelyben a tévécsatorna egy-egy műsorvezetője elismert művészeket, szerzőket lát vendégül, mint Berecz András, Nyáry Krisztián, Mácsai Pál, dr. Almási Kitti és Lackfi János.

Az ünnepi időszakban a filmimádóknak is minőségi tartalmakat ajánl az ETV. December 25-én Szabó István Oscar-díjat nyert *Mephisto* című magyar–osztrák–német filmdrámája, december 26-án pedig a Mészáros Márta rendezte *Örökség* című magyar–francia filmdráma látható, mindkét nap 21.30 órától. Az Erdély TV ugyanakkor az ifjabb generációról sem feledkezik meg, akiknek a *Székelyföldi legendárium* rajzfilmjeivel kedveskedik.

Legyen meghitt és tartalmas ünnepe az Erdélyi Magyar Televízió társaságában!

A Mikulás-buszok útvonala

December 23-án, pénteken a 18-as útvonalán (kombinát – nagykórház) valamint a 14-es útvonalán (kombinát – Kárpátok sétánya) közlekedik a Mikulás-busz. December 24-én a 23-as útvonalán (közszállítási vállalat megállója – nagykórház), valamint a 32-es útvonalán (Shopping City – Egyesülés negyed) lehet a Mikulás-busszal utazni. Karácsony első napján a 4-es útvonal (kombinát – Egyesülés negyed) valamint a 19-es útvonal (Tudor – nagykórház), december 26-án a 10-es vonal (Egyesülés negyed – kórház) valamint a 44-es vonal (kombinát – Sapientia) lesz a Mikulás-buszé.

Spălătorie şi detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

VESZEK régi képeket, képkereteket, antik bútorokat, porcelántárgyakat stb. Tel. 0731-309-733. (-I)

ELADÓ Toyota RAV4 kevés kilométerben. Tel. 0744-572-896. (18108-I)

ELADÓ saját szőlőből készült vörösbor olcsón. Tel. 0724-666-144. (18210)

LAKÁS

BÚTOROZOTT garzonlakás kiadó. Tel. 0744-694-380. (17958-I)

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (18004)

KIADÓ hétvégi ház szilveszterre Mezőmadarason. Tel. 0752-214-490. (18240-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Bence. (18049-I)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása, szúnyoghálók szerelése. Tel. 0771-383-725. (17951-I)

HEGESZTŐGÉPEK javítása. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

VILLANYSZERELÉS: épületi, gépészeti, monofázisú, háromfázisú. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, törmelékszállítást, valamint csomagszállítást Budapestre. Tel. 0749-543-104. (17732-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést, belső építkezési munkát. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

SZŰCSMUNKÁT vállalok. Eladók férfi- és női szőrmesapkák. Tel. 0365/409-634, 0743-870-554, 0740-892-267. (18133-I)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (18086-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Kegyelettel emlékezünk SZABÓ ANDRÁSRA, a legdrágább férjre, édesapára, nagytatára, aki 4 éve távozott szerettei köréből. Emléke legyen áldott, nyugalma fölött őrködjön szeretetünk. Szerettei. (18199-I)

Jóságos szíved pihen a föld alatt,
minden könnycseppünk nyugtassa álmodat.
Az idő múlik, de feledni nem lehet,
csak megtanulni élni nélküled.

Fájó szívvel emlékezünk december 25-én a drága jó testvérre és nagynénire,

KÁSZONI ÉVÁRA

halálának második évfordulóján.
Szeretetét, jóságát szívünkben őrizzük.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szeretett nővére, unokaöccse és családja. (18176-I)

„A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam.”

(2 Tim. 4,7)

Szomorú szívvel, de Isten akaratát elfogadva tudatjuk, hogy

id. TÓTH ISTVÁN
(Pista bácsi)

életének 88. évében, 2022. december 20-án rövid szenvedés után eltávozott a földi életből, hazatért a Jóistenhez.
Hálát adunk Istennek, hogy nekünk ajándékozta őt, fáradhatatlan szolgálatát, szerénységét és mindazt a jót, amit földi élete során tett.
Temetése 2022. december 23-án, pénteken 13 órakor lesz a kutyfalvi temetőben.
A Jóisten, akiben hitt és remélt, adjon neki örök boldogságot az ő országában, ahol hitünk szerint majd viszontlátjuk őt.

A gyászoló család. (18223)

Fájó szívvel emlékezünk december 23-án drága jó édesanyánkra, özv. MÁTHÉ ANDRÁSNÉRA született FRUNZA ILONA-ÉVA halálának 29. évfordulóján. Emlékét őrzik lányai: Évike, Marika és családja. Pihenj békében, Anyu! (18106-I)

Fájó szívvel gondolok december 24-én édesanyámra, INCZE MÁRIÁRA (született Szőcs) halálának 2. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Lánya, Kati és családja. (p.-I)

Múlnak a napok, telnek az évek, de mi soha nem felejtünk titeket.
Feledni valakit lehetetlen csoda, mert akit szeretünk, nem felejtjük el soha.
Szomorú szívvel emlékezünk december 23-án VERES SÁNDORRA és 25-én VERES ANNÁRA haláluk évfordulóján.
Emléküket őrzik szeretteik. (18182-I)

Szomorúan emlékezünk szeretett unokanővéremre, KINDE KLÁRÁRA, ki már négy éve, 2018. december 26-ától nincs közöttünk.
Emlékező szerető unokahúga, Éva. (18239-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédnagymama, rokon és jó szomszéd,

VÉCSEI ROZÁLIA
szül. SZATMÁRI ROZÁLIA

életének 88. évében megpihent.
Drága halottunk temetése 2022. december 28-án, szerdán de 11 órakor lesz a marosszentgyörgyi új temetőben, református szertartás szerint.
Emléke szívünkben örökké élni fog. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (18235-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki szeretett tornásztársunknak BODÓ FERENC elhunyta miatt.
Tornásztársai. (18228)

Szomorú szívvel vettük hírét kedves szomszédunk, id. TÓTH ISTVÁN elhalálozásának. Ezúton fejezzük ki őszinte részvétünket a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A 304-es számú lakótársulás, Kárpátok sétány 31. szám, Marosvásárhely. (-I)

ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ
APELE ROMÂNE
ADMINISTRAȚIA BAZINALĂ DE APĂ MUREȘ
A karácsonyi ünnepek alkalmából jó egészséget, munkabírást és sok örömöt kívánunk szeretteik körében.
BÚÉK 2023!
Cosmin Pop mérnök-igazgató

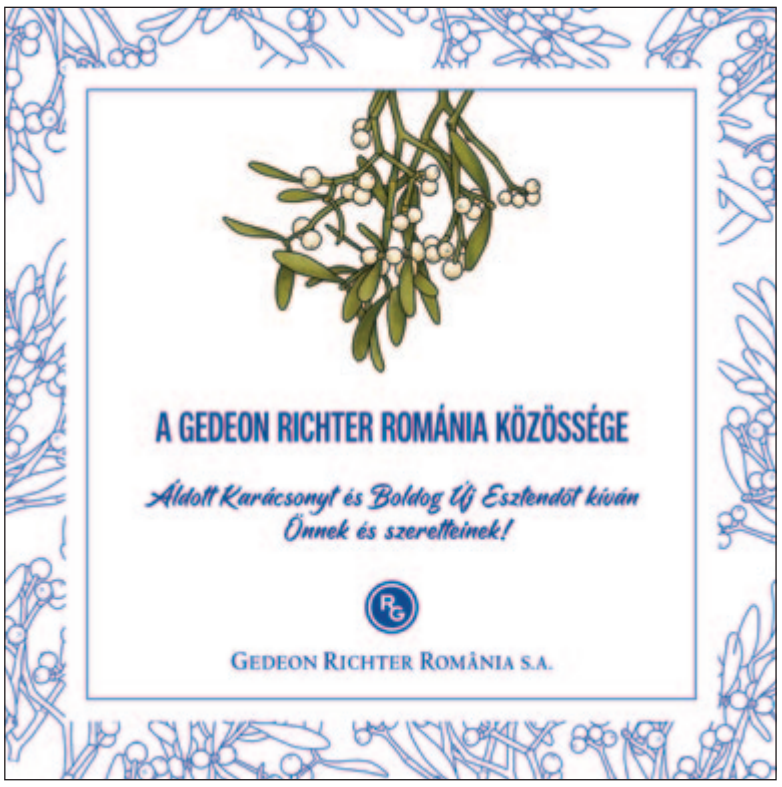
A GEDEON RICHTER ROMÁNIA KÖZÖSSÉGE
Áldott Karácsonyt és Boldog Új Esztendőt kíván Önnek és szeretteinek!
GEDEON RICHTER ROMÂNIA S.A.

Áldott karácsonyt kíván a Pro Economica Alapítvány

OPTICA
OPTOFARM
Minden kedves ügyfelének Istentől megáldott kellemes karácsonyt és boldog új évet kíván az Optica Optofarm!
www.optofarm.ro

Az AQUASERV RT Vállalat munkaközössége
Istentől megáldott boldog karácsonyt
és sikerekben gazdag új esztendőt kíván.
AQUASERV

Áldott karácsonyt és békés új esztendőt!
Péter Ferenc
megyei elnök
RMDSZ
Csibi Attila Zoltán
ügyvezető elnök

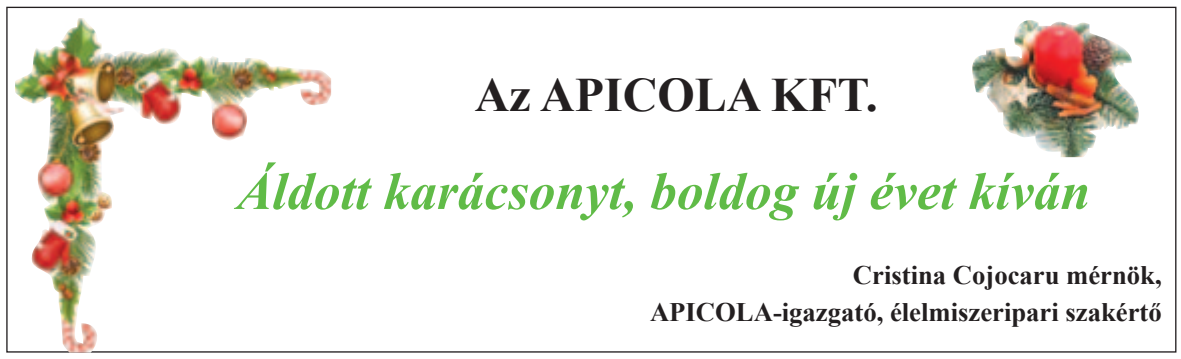
Az APICOLA KFT.
Áldott karácsonyt, boldog új évet kíván
Cristina Cojocaru mérnök,
APICOLA-igazgató, élelmiszeripari szakértő

ÁLDOTT KARÁCSONYT
ÉS BÉKÉS ÚJ ESZTENDŐT!
RMDSZ
Kovács Mihály Levente
marosvásárhelyi szervezeti elnök